

Нормативна дисципліна

«ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО ТА ВЕРХОВНОГО СУДІВ»

Процес реформування судової системи відбувається крок за кроком завдяки судовій практиці Конституційного та Верховного Судів України. Цей процес зумовлений практичною необхідністю приведення засад цієї системи відповідно до букви і духу Конституції України. Така необхідність диктується законами ринкової економіки, потребами захисту прав, свобод і законних інтересів громадян тощо. Власне, йдеться про ситуативне реформування судової системи, яке здійснює Конституційний Суд України завдяки своїм правовим позиціям.

Правові позиції слід як результат інтерпретаційної діяльності Конституційного та Верховного Судів України у формі висновків, роз'яснень, правоположень, доктрин, у яких містяться тлумачення наявного смислу закону, правова оцінка або правове визначення, сукупність правових уявлень та знань щодо вирішення конкретної ситуації, є обов'язковими для всіх суб'єктів правовідносин оскільки, правові позиції Суду виконують праворегулятивну (через конституціоналізацію відповідних правовідносин) та правозахисну (гарантують права громадян) функції, не кажучи вже про інформаційну, правовиховну та деякі інші.

Мета даної навчальної дисципліни полягає в тому, щоб:

а) дати магістрам **знання та розуміння**: аргументації, що виражають ставлення як Конституційного Суду України так і Верховного Суду до певної правової проблеми та слугують підставою для його рішення; уставлене розуміння джерела права, як форми нормативного вираження права; знання правових принципів та правоположень, преюдицій; правові позиції Верховного Суду у сфері спадкового права; правові позиції Верховного Суду у сфері цивільного права; правові позиції Верховного Суду у сфері кримінального права; правові позиції Верховного Суду у сфері адміністративного права, правові позиції Конституційного суду в сфері захисту основних прав людини та громадянина тощо.

б) виробити у магістрів **когнітивні вміння**: розпізнавати у невичерпній правовій реальності наявність чи відсутність верховенства права при розгляді кримінальних та цивільних справ; виявляти тенденції, міру та форми впливу

верховенства права на правові позиції Конституційного України Суду та Верховного Суду; розрізняти пізнавальний інструментарій правових позицій Конституційного Суду України та Верховного Суду; застосовувати цей інструментарій для аналізу юридичної практики, здійснення відповідних узагальнень, обґрунтування оцінок, висновків та пропозицій.

в) прищепити магістрам **практичні навички**: правильного розуміння і застосування правових позицій судів в майбутній професійній діяльності судді; забезпечення сталості та єдності судової практики; уміння формулювати, обґрунтовувати (мотивувати) та пояснювати кожне винесене Конституційним та Верховним судами рішення; використовувати на практиці аргументи Верховного суду України для вміння приймати обґрунтовані рішення на рівні місцевих судів; використовувати роз'яснення, висновки, правоположення, доктрини Конституційного суду України та Верховного суду України в процесі написання ухвал, рішень, постанов.